

دیابت عصبی

گاه واژه‌هایی بین مردم رایج می‌شود که معادل علمی دقیق ندارد، ولی رایج شده است و مرتب به کار برده می‌شود.

دیابت عصبی

جام جم آنلاین: گاه واژه‌هایی بین مردم رایج می‌شود که معادل علمی دقیق ندارد، ولی رایج شده است و مرتب به کار برده می‌شود. دیابت عصبی یکی از این موارد است؛ واقعیت این است که از نظر علم پزشکی واژه‌ای به این نام وجود ندارد، ولی به دلیل کاربرد زیاد بین مردم سعی خواهیم کرد در این مطلب معادل علمی دیابت عصبی را شرح دهیم. وقتی قند خون یک فرد، حداقل دو بار در حالت ناشتا از 126 بالاتر باشد یا بعد از خوردن غذا از 200 بالاتر رود به دیابت مبتلاست.

اما هم افراد دیابتی و هم افراد سالم (غیر دیابتی) وقتی تحت فشارهای عصبی قرار گیرند، قند خونشان بالاتر می‌رود و وقتی آرام باشند اندکی بهبود پیدا می‌کنند.

علت این موضوع مشخص است؛ هورمون‌های استرس که سردسته آنها آدرنالین و نورآدرنالین است هنگام تنش عصبی، وارد خون می‌شود.

این هورمون‌ها قند خون را از ذخایر بدن آزاد می‌کنند و از طرفی با ایجاد مقاومت نسبت به انسولین جلوی مصرف قند از سوی سلول‌های عمومی بدن را می‌گیرد تا این قند به مصرف مغز که بی‌نیاز از انسولین می‌تواند از قند بهره‌مند شود، برسد؛ البته حین استرس هورمون‌های دیگری مثل گلوکاکون، هورمون رشد و کورتیزول نیز ترشح می‌شود که آنها هم با ساز و کاری مشابه موجب افزایش قند می‌شود.

بالا رفتن قند حین استرس در واقع مکانیسم تدافعی بدن است که مغز را با جریان بالای قند تغذیه کند تا فرد بتواند بخوبی بر استرس فائق آید.

انواع استرس‌هایی که می‌توانم مثال بزنم شامل ازدواج، طلاق، دوری ناگهانی از فرزند یا پدر و مادر و استرس‌های جسمی مثل بیماری‌های شدید، بلوغ و تصادفات است.

از استرس‌های بسیار رایج دیگر در پزشکی انواع جراحی‌های سبک و سنگین است. جراحی‌های کوچک دندان و لثه، انواع جراحی‌های کوچک که در مطب انجام می‌شود و جراحی‌های بزرگ که با بیهوشی همراه است، همه می‌تواند استرس‌های بسیار شدیدی به فرد وارد کند و با مکانیسم‌های گفته شده قند خون را به بالاترین حد ممکن برساند.

به این ترتیب بیماران دیابتی حین استرس دچار قند خون خیلی بالا می‌شوند. گاهی هم فرد دچار دیابت ملایم است یا دچار پره دیابت یا دیابت مخفی است، ولی حین استرس قند خونش بالا می‌رود و تازه متوجه بیماری خود می‌شود. اینها شرایطی است که مردم به آن دیابت عصبی می‌گویند.

گر چه ممکن است بعد از استرس بیمار دوباره قند خون طبیعی پیدا کند، اما باید دانست که در بیشتر این موارد به هر حال بیمار دچار دیابت شده است یا بزودی مبتلا خواهد شد.

در این موارد نیز باید دیابت درمان شود، زیرا انواع استرس‌ها در زندگی روزمره وجود دارد و این افراد مکرر دچار بالا رفتن قند خون می‌شوند و نیازمند اتخاذ روش‌های درمانی هستند.

دکتر رضا کریمی - فوق تخصص بیماری‌های غدد